

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Meistaru iela 10, Rīga, LV-1050, tālr. 27343432, e-pasts seplp@seplp.lv, www.seplp.lv

Rīgā, 20.04.2022. Nr.3/6-3

Atzinums par 2022.gada 22.marta iesniegumu Par interviju LTV raidījumā “Panorāma”

2022.gada 22.martā sabiedrisko mediju ombuds saņēma iesniegumu no e-pasta adreses xxx, ko bija parakstījis Iesniedzējs un kurā izteikts lūgums izvērtēt LTV raidījuma “Panorāma” žurnālista Iljas Kozina (turpmāk arī LTV žurnālists) 2022.gada 19. marta sižeta, kurā ietverta intervija ar Aleksu Dubasu, atbilstību ētikas kodeksam.

Laikā no 2022.gada 22. marta līdz 20. aprīlim notika izvērtējums, pārbaudot iesniegumā minētos faktus un dažādus dokumentus, tika lūgtas LTV galvenās redaktore Sigitas Roķes un LTV programmu daļas vadītājas Janas Semjonovas atbildes uz ombuda jautājumiem par iesniegumā minētajiem faktiem un apstākļiem.

Izvērtējot iesniegumu, LTV sniegto informāciju, LTV saturu un dokumentus, Latvijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

konstatē:

[1] Iesniedzējs savā iesniegumā izsaka neizpratni, jo viņai šķiet nepieņemami, ka sižetā divi Latvijas pilsoņi sarunājas krievu valodā par sabiedrības integrāciju. Iesniedzējs uzsver, ka “krievu imperiālisma iezīmes nav jāatspoguļo Latvijas Televīzijā”. Vienlaikus Iesniedzējs lūdz izvērtēt sižeta autora profesionālo darbību, ņemot vērā, ka konkrētā LTV darbinieka veidotajā saturā salīdzinoši nesen jau tika konstatēts profesionālās ētikas pārkāpums.

[2] 2022.gada 1.aprīlī saņemtas LTV atbildes uz ombuda jautājumiem. Papildus iepriekšminētajam, LTV galvenā redaktore informē, ka Iljas Kozina rīcība tika izskatīta gan LTV Ētikas komisijas sēdē, gan arī Satura vērtēšanas komisijas sēdē 2022. gada 29. martā. Kā raksta LTV redaktore, LTV Ētikas komisija uzklusēja Ilju Kozinu un Ziņu dienesta vadītāju Ivetu Elksni

un pieņēma vienbalsīgu lēmumu, ka Iljas Kozina darbībā nav konstatējams LTV Rīcības un ētikas kodeksa pārkāpums. Ziņu dienesta vadītāja Iveta Elksne lēmuma pieņemšanā nepiedalījās. Arī Satura vērtēšanas komisija sižetā būtiskus pārkāpumus nekonstatēja.

Ņemot vērā iesniegumu un LTV atbildes uz ombuda jautājumiem, Latvijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

vērš uzmanību:

[3] Latvijas sabiedrisko mediju ombuds atzinumus sniedz normatīvo aktu definētajās kompetences robežās un izmantojot sabiedrisko mediju Rīcības un ētikas kodeksu normas, kas attiecas uz profesionālo ētiku un tās ievērošanu lēmumos un profesionālajās procedūrās, kas veiktas sabiedrisko mediju satura veidošanas procesā. Nedz normatīvie akti, nedz LTV Rīcības un ētikas kodekss (turpmāk arī – Kodekss) nedod ombudam tiesības sniegt iesniegumā minēto apstākļu juridisko izvērtējumu, ombuds nevērtē arī Iesniedzēja uzskatus vai iesniegumā pausto viedokli.

Ņemot vērā konstatēto, Latvijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

secina:

[4] LTV ir atbilstoši izvērtējusi 19.marta sižetu raidījumā “Panorāma” un atbildējusi uz ombuda jautājumiem. LTV pamatoti konstatējusi, ka 19. marta sižetā būtu skaidrāk jādefinē intervijas mērķis, intervētās personas un tās pieņemto lēmumu konteksts un precīzāk jānorāda, ka virsrakstā minētais ir intervētās personas viedoklis. LTV Ētikas komisija pamatoti iesaka pilnveidot intervijas formātu raidījumā “Panorāma”.

Izvērtējot secināto, elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

atzīst:

[5] Fakts, ka žurnālists un intervētā persona sarunājas krievu valodā nav vērtējams kā profesionālās ētikas pārkāpums, jo raidījumā nodrošināts sižeta tulkojums. Tomēr gadījumos, kad divu Latvijas pilsoņu saruna var radīt neizpratni par to, kāpēc intervija latviešu valodas kanālā notiek citā valodā, valodas lietojums būtu jāpaskaidro.

[6] Atbilstoši LTV Rīcības un ētikas kodeksam, 19.marta raidījuma “Panorāma” sižetā, kuru veido intervija ar Aleksu Dubasu pārkāpts Kodeksa 4.1.2.punkts, kas paredz nodalīt viedokļus no faktiem.

Minētajā sižetā nav pilnvērtīgi iekļauts konteksts, kā to atzinis gan autors, gan LTV Ētikas komisija, tāpēc tā saturā nav iespējams saprast sekojošus aspektus:

- 1) kā sižeta varoņa atgriešanās Latvijā saistīta ar represiju pastiprināšanos Krievijā;

- 2) cik lielā mērā izvēlētais sižeta varonis un viņa līdzšinējā darbība atbilst nozīmīga informācijas avota un viedokļa līdera kritērijiem saistībā ar sabiedrības integrācijas idejām;
- 3) kas ir intervētā domubiedri, ar kuriem kopā ir mērķis risināt sabiedrības integrācijas jautājumus.

Izvērtējot atzīto, Latvijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

iesaka:

[7] Papildināt LTV Rīcības un ētikas kodeksa 2. nodaļu "LTV darbības principi" ar tādām vispārpieņemtām žurnālistikas ētikas normām kā precizitāte un neitralitāte ziņu sižetos un ziņu un aktuālo notikumu raidījumos vai formātos.

[8] Atbilstoši LTV Ētikas komisijas vēstulē atzītajam, iesaku izveidot precīzu interviju formātu ziņu raidījumiem, īpaši uzsverot nepieciešamību piedāvāt kontekstuālu informāciju un ievērot precizitāti ziņu sižetu virsrakstu veidošanā, kā arī skaidri nošķirt intervijas kā žanra un intervijas kā informācijas vākšanas metodes atšķirības un pielietojumu.

[9] Lai nodrošinātu patiesas informācijas sniegšanu un precizitāti, rūpēties par tulkojumu, kas izmantoti LTV saturā, atbilstību un precizitāti.

Latvijas sabiedrisko elektronisko plašsaziņas
līdzekļu ombuds

(paraksts)*

Anda Rožukalne

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU